

DE VERERING VAN DE ICOON VAN DE MOEDER GODS VAN ANTWERPEN

George Valcu - De plaatsing van de icoon in de kerk Moeder Gods, 2018

De verering van iconen speelt een belangrijke rol in het leven van **orthodoxe christenen**. Een **icoon** is een gestileerde voorstelling van Christus, van een heilige of van een Bijbelse of historische gebeurtenis, meestal geschilderd op een houten paneel. Iconen komen zowel bij gelovigen thuis voor – met onder meer de icoon van de patroonheiligen van het huis – als in de kerk. In de **kerk van de Geboorte Moeder Gods in Antwerpen (Wilrijk)**, thuisbasis van de oudste Roemeens-orthodoxe parochie van Vlaanderen (opgericht in 1993), neemt de icoon van de Moeder Gods of 'Maica Domnului' van Antwerpen sinds september 2018 een belangrijke plaats in. Dat is geen toeval: Maria is de patroonheilige van de parochie, maar ook van de hele stad Antwerpen én van de vroegere katholieke parochie Onze-Lieve-Vrouw van de Heilige Rozenkrans, die het kerkgebouw oprichtte.

De 'Maica Domnului' wordt bijzonder vereerd door de parochianen. Tijdens elke viering wordt een '**troparion**' ter ere van de icoon gezongen. Dat is een **Byzantijnse hymne**, die men liet componeren in de Roemeense hoofdstad Boekarest. Iedere **woensdagavond** vindt een gebedsviering plaats. De aanwezigen bidden dan bij de icoon om genezing van de zieken, niet alleen in de eigen gemeenschap, maar in de hele wereld. Mensen kunnen daarvoor ook online gebedsintenties doorgeven. Verder komen gelovigen de icoon vaak individueel vereren. Ze laten dan bijvoorbeeld bloemen achter. Naast orthodoxe parochianen vinden ook rooms-katholieke christenen hun weg naar de Moeder Gods van Antwerpen.

Afbeelding: de vereering van de icoon van de Moeder Gods. ©George Valcu

Het schilderen van een icoon

Het schilderen van een icoon is onderworpen aan strikte regels en wordt gezien als een **vorm van gebed en meditatie**. De Antwerpse parochie bestelde de icoon van de Moeder Gods, die gefinancierd werd via giften van gelovigen, bij kunstenaar George Vatamaniuc uit Iași, in het noordoosten van Roemenië.

De icoon symboliseert de bescherming van de stad Antwerpen door Maria. Centraal staat de Moeder Gods, met in een medaillon de figuur van Christus en aan haar voeten twee zesvleugelige engelen, zogenaamde serafijnen. Zij worden geflankeerd door twee heiligen: links Amandus, rechts Johannes Maximovitch. Het gaat hier respectievelijk om een westerse heilige uit de zevende eeuw en een orthodoxe heilige uit de twintigste eeuw. Beiden waren in zekere zin migranten, net als meeste gelovigen die de kerk bezoeken. Amandus is bovendien de spirituele vader van de patroonheilige van Wilrijk, Sint-Bavo.

Onderaan de icoon verheft de skyline van Antwerpen zich boven de Schelde. De aandachtige kijker herkent onder meer de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal, de Sint-Pauluskerk, de Sint-Jacobskerk, het Vleeshuis, de Boerentoren, de Politietoren en het Centraal Station. De bakstenen kerk links achteraan is de Roemeens-orthodoxe kerk in Wilrijk. Aansluitend bij de Byzantijnse traditie om het gebouw of de stad die beschermd wordt door een heilige mee in beeld te brengen, gaf de schilder, die zich liet inspireren door het panorama op het dakterras van het MAS, de icoon dus een Antwerpse dimensie.

Afbeelding: plaatsing van de icoon in de kerk van de Geboorte Moeder Gods in Antwerpen, 2018. ©George Valcu

**In het kader van het project 'Hemelsbreed' brachten KADOC en PARCUM in 2019-2020 het erfgoed en de erfgoednoden van de anglicaanse, islamitische, israëlitische, orthodoxe en protestants-evangelische eredienst in Vlaanderen in kaart.*

**Deze inzending is gebaseerd op het artikel "Hemelsbreed. Divers religieus erfgoed in Vlaanderen" in Koorts Erfgoedmagazine van KADOC.*

INZENDER

Priester George Valcu
Parochie van de Geboorte Moeder Gods in
Antwerpen
<http://www.parohiaantwerpen.be/>

LOCATIE

Heistraat 319
2610 Wilrijk

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken
Ambacht, vakmanschap en techniek

TREFWOORD

#ritueel #levensbeschouwelijk gebruik
#vakmanschap #religie

PERSISTENTE URL

<http://ichdata.be/ARK:80717/f808c7a3-6a74-43e2-a305-79628a6af61f>